Schosseri Christian-Theodori Agalmata epigrammatica, mysticarum gemmarum Reverendissimi in Chro Patris ac Domini D. Simeonis Riedingeri Monasterii Camenecensis S. Ord. Cisterc. in Silesia Abbatis.

AGALMATA EPIGRAMMATICA, MYSTICARUM GEMMARUM:

Ex capite 21. Apocalypsios, S. Johannis; consecrata honori & memoriæ

REVERENDISSIMI IN CHRISTO PATRIS AC DOMINI.

D. SIMEONIS RIEDINGERI, ILLUSTRIS ac CELEBERRIMI MONASTERII CAMENICENSIS, S. ORD. CISTERCIENSIS, in SILESIA, ABBATIS

Electi & Confirmati &c.
Domini, ac Patroni sui colendissimi.

à

CHRISTIAN-THEODORO SCHOSSERO Æmiliano, D. Reipublicæ Boleslaviensis in Silesia, Physico Ordinario.

LESNÆ POLONORUM,
Excudebat Daniel Vetterus, Gymnasij Typographus.
ANNO CHRISTI 1641.

Reverendissimo in Christo Patri ac Domino.

D. SIMONI RIEDINGERO,

ILLUSTRIS ac CELEBERRIMI (S. CISTERCIENSIS ORDINIS) MONASTERII Camenicensis in Silesia, Abbati & Domino, Domino & Patrono suo colendissimo.

S. P.

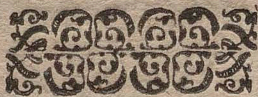
LUstrabat superis, terras, ASTRÆA, relictis:
Dum cupit antiquum, restituisse, decus.
Vix tangebat humũ, transgressa per aëra densum,
Vndiq; sollicitum, jussit abesse metum.
Hæc ubi te vario conspexit honore colendum.
RIEGIADÆ, Præsul, summa corona, DO-
Indoluit, serò quod te cepisse videret (MûS:
Munera Virtuti, distribuenda, tuæ.
Mox igitur blandâ, PIETATEM, voce ciebat,
In cujus, niveus, pectore, candor erat.
Quis modus (inquit) erit, certò discrimine tandẽ?
Ut sint justa bonis præmia; flagra malis?

Phlu-

RIEDIGER eximijs meus est in artibus auctus,
Cujus ego menti Numen inesse reor.
Non dum digna gerit factorum dona suorum,
Qui mihi spem summæ prosperitatis alit.
Et tibi, CHARA SOROR, poterit succurrere, Tu-
Quæ laceras, inter mæsta vagaris, oves. (tor,
Nec mora; fert bifidam, PIETAS, tibi læta, Tiarã:
Cumq; sacra trabeâ, Pontificale Pedum.
Accipe divinos, DIGNISSIME PRESVL, honores:
Donaq; non ullô, te nisi digna geri.
Tu donec fueris, cœlesti, PASTOR, ovili,
Haud rabidos metuent, CLAVSTRA SACRATA, (lupos.

Dabam Svenzikoviæ in majori Polonia: sub iniquo Silesiæ prælo, prid. Kl. Maij: Anno Christi, 1641.

CHRISTIAN-THEODORUS SCHOSSERUS, D.

THEMA,

Ex capite 21. Apocalypsis, S. Johannis.

Fundamenta muri civitatis, omni lapide prætioso ornata, & Fundamentum primum JASPIS: Secundum SAPHYRUS: Tertium CALCEDONIUS: Quartum SMARAGDUS: Quintum SARDONIX: Sextum SARDIUS: Septimum CHRYSOLITUS: Octavum BERYLLUS: Nonum TOPASIUS: Decimum CHRYSOPASIUS: Undecimũ HYACINTHUS: Duodecimum, AMETHYSTUS: Et duodecim portæ, duodecim margaritæ sũt: & singulæ portæ erant, ex singulis margaritis, &c.

Primum

Primum Fundamentum.

IASPIS.

Sive Amabilitatis gratia.

SVblimis rutilat Maiestas IASPIDE, *quam dat*
Dardanidum puro sedula fonte manus.
Redditur hinc cunctis qui gestat amabilis, undè
Mortales superis conciliare solet.
Te sine labe DEO *virtutis candor adunet,*
Semiuirisq; Dijs, *semideisq; viris.*
„*Felix cui regnare* DEVS *dat in orbe, secundi*
„ *Velaq; cui tendunt inviolata Noti.*

Secundum Fundamentum.

SAPHIRVS.

Vel Cœlestium desiderium.

MVlticolore nitens nitidus SAPHYRVS *honorat*
Cæruleum Regum Pontificumq; decus.
Irarum cohibet flammas & pectore firmat
Virtutem solidam, tristitiamq; vetat.
Felix intrepidè si quibis ponere motus
Surgentes animo, pectore, corde graves. *Tan-*

„ *Tanti mens est digna viri super astra vehatur,*
„ *Quam beat astrigeris & DEUS ipse plagis.*

Tertium Fundamentum.
CALCEDONIVS.
Hoc est, Victoriæ Triumphus.

CAlcedoni gemmam Nasamonum littora mittũt,
Hanc quoq; dat celebris nomine terra Pharos.
Victricem palmam promittit, habetq; vigorem
Tollendi vires pectoris ipsa graves.
„ *Ille beatus erit, qui sese vincere novit,*
„ *Gloriaq; huic Cœlis justa brabeia dabit.*

Quartum Fundamentum.
SMARAGDVS.
Hieroglyphicè Conscientiæ Amænitas.

FLorens Bactrorum virores, viridante colore
Excedis siquidem prata, SMARAGDE, tuo.
Humanos recreas oculos & lumina fessa
Placas, arridet vultibus iste color.
„ *Quid mage jucundum, quã mens sibi conscia recti?*
„ *Hac læta exhilarat lumina luce DEI.*

Quin

Quintum Fundamentum.

SARDONIX.

Vel Virginitatis honor.

SARDONICHEN *veteres magni fecére colore,*
In cujus vario visq; vigorq; latet.
Idaliam face defraudat Gnydiasq; sarissas,
Atq; Palepaphiæ spicula cuncta fugat.
Elatos animis fastus quin viribus arcet
Innatis, humiles efficiendo viros.
„ *Mens humilis, sceleris, puros & casta venustant*
„ *Sunt hæ virtutes nobilitate pares.*

Sextum Fundamentum.

SARDIVS.

Mysticè Sanctitatis lætitia.

SARDIVS *ex animis horrores dimouet omnes,*
Pectora lætitiæ dote sacrata beans.
„ *Haud metuet mundiq; minas, fraudesq; Barathri,*
„ *Quem probat innocuum, candida vita virum.*
Tisiphone piceo quamvis Acheronte remittat
Pestiferas Furias: Vir bonus usq; valet.

7. Fun-

VII. Fundamentum.
CHRYSOLITVS.
Vel ſapientiæ Conſtantia.

G*Anges Memnonias ex Indo mittit Eoo*
CHRISOLITOS, *decorant quæ Diadema ſacrum:*
Conſtantem Sophiam lapis inſimul iſte ſerenat,
Vires Ingenij tum Genijq́ juvat.
Chryſolito *radiante, caput ſuſtolle corona*
Circùm, quo propius ſidera celſa petas
„ *Vt coſtante* Deum *& recolas ſapiente benignum*
„ *Cælicolasq́ ſimul mente videre queas.*

VIII. Fundamentum.
BERYLLVS.
Sacrorum Cultus.

T*Empora Pontificum viridis Berijllus adornat,*
Quando Tiara ſacras implicat ipſa comas.
„ *Eſt gravis enervis torpedinis hoſtis, alacrem*
„ *Ac vigilem poſcunt clauſtra ſerena ducem.*
Hujus tu pellucidulæ myſteria gemmæ
Pectore fac toto Præſul amande, colas.

IX. Fun-

IX. Fundamentum.
TOPAZIVS.
Mansuetudinis Argumentum.

ORnamenta mitræ diuina Topazius addit,
Vertice quæ bifido surgit honore sacro.
Est vigor illius compescere pectoris æstus,
Reddere mansuetos pollet & ipse viros.
„ Tu sacer esse cupis, mentes frenato feroces,
„ Perdomitis flammis, pectora casta geres.

X. Fundamentum.
CHRYSOPASIVS.
Liberalitatis Argumentum.

NOcte magis nigra Chrisopasius *emicat, est nec*
Gemma Smaragde *tua nobilitate minor.*
Hæc jubar auratum quantumvis diligat, auri
Attamen, haud placet huic aurea sacra fames.
„ Multa DEVS *tribuit tibi, pluria laudet egenus,*
„ Munera, cælestis inde parabis opes.

XI. Fundamentum.
HYACINTHVS.
Sive Tristitiæ lætitia.

*A*Ethiopum effoderis fulgens Hyacinthe cavernis;
Floris nomen inest, est simul atq; color.
Quando dies sudis splendescit clarior astris
Gratatur multum tunc rutilante polo.
Tempora cum fuerint sed nubila, lumine tristi
Langueret veluti, maret & ille, suo.
„ *Felix lætitia est, quæ pectora tristia placat:*
„ *Optima tristitia est, pectora læta domans.*

XII. Fundamentum.

AMETHYSTVS.

Temperantiæ Donum.

I*Anthinus & par est reliquis* Amethystus *honore*
Gemmis, & fertur sobrietatis amans.
Approbat hinc actus hominum purosq; piosq;:
Queis & sobrietas temperiesq; placent.
„ *Hanc gemmam, semper deama, dignißime Præsul*
„ *Dignus es Angelici suscipiare choris.*

Oblatio à Divo Fundat: Ord: facta.

H*Æc tibi gemmifera velatus ab æthre Tiara*
Mittit BERNHARDVS mystica signa pater.
Sideribusq; tuum plaudente cohorte superna
Et resonante polo consecrat inde decus.
Accipe dona beata Patris; sic utere, Diuûm
Ambrosiæ ut felix accubuiße queas.

AD

AD EVNDEM,

Reverendißimum in CHRISTO *Patrem ac Dominum,*

D. SIMONEM RIEDINGERUM, MONASTERII CAMENICENSIS in SILESIA, ABBATEM &c. &c. &c.

Dominum & Mæcenatem suum colendißimum.

DEvia stat sedes ultrà Nasamonas & Indos,
Fert ubi perpetuas, aura beata, rosas.
Sacra per arcanos illic spelunca recessus
Panditur, humano non adeunda pede.
Extrà solis iter, nostræ nec propria menti,
Quæ tantum superis inspicienda patet.
Fertur in hâc mundi, Natura, recentis ab ævo,
Temporis alternas dinumerare vices.
Scilicet ex antro, venturos porrigit annos,
Condit & in vastum, sæcula lapsa, sinum.
Conspicitur primò serpens in limine custos,
Qui gerit erectis, squammea terga, jubis.
Ille notans rerum varijs, exordia, spiris,
Reflexo caudam mordicùs ore tenet.
Nuper eò dubijs venit Fortuna quadrigis,
Heu Dea, terrenis, imperiosa, viris.
Et dùm fortè suis, putat omnia subdita, votis,
Tempora querebat mentibus apte novis.
Docta sed insidias tales avertere Virtus.
Ignotâ, positum, senserat arte, dolum,

Venerat ergò prior: ſimul hanc ſors invida vidit,
Intorto faciens axe volumen, ait:
Stulta quid affectas ſecreta palatia Divûm?
Te Dominam taciti temporis eſſe nego.
Me decet annorum ſeries: tu ſperneris exul:
Arbitrio parent, terrea regna, meo.
Utq; ſcias cauſam, cui nunc mea cura laboret,
Inditio, ſubitò vinceris ægra, tuo.
Eſt RIEDIGERIDES PRÆSVL junctiſsimus aris
Fovit ubi clarum, CELLA CAMENA ſolum.
Huius ego meritis dignum præſtabo favorem,
Vt pia magnificus nomina tollat honor.
Nil igitur reſtat, niſi quod meliore metallo
Ædibus ex iſtis tempora facta legam.
Garrierat Nemeſis: Virtus at neſcia frangi,
Reppulit inſanæ, jurgia vana Deæ.
Antè coaxando ſit rana Cayſtrius ales,
Antè ſcabris ſaxis eliciantur aquæ,
Quam prælata meis, Rhamnuſia perfida, donis,
Inſidijs poſsis utilis eſse tuis.
Grandia quid jactas? tu nil niſi fallere nôſti:
Sub ſpecie matris, dira noverca noces.
Conſtans eſſe nequìs, innata freta tenebris,
Felle venenoſo prodiga ſerpis humi.
Aſt ego, ceu fulvum, luſtratur in ignibus, aurum,
Præfero, ſub magno firma, labore, decus.
Mune-

Munera quæ præsto, non atterit ulla vetustas,
Hic nullo caries improba dente valet.
Nō moror, à vulgô quod agar projecta, molesto:
Servit adhuc meritis, plurima turba, meis.
RIEDGERUS PRÆSVL, studio vigilantior omni,
Præcipuè nostras deveneratur opes.
Huic ego jam meditor dare præmia larga vicissim,
Nè putet in sterili condere semen agro.
Me duce fert bifidam, prælustri fronte, tiaram,
Conspicuaq; manu, pontificale pedum.
Me duce, munificus plures moderator in urbes,
Exeret è regno sceptra decora suo.
Hujus ago curas, spes nulla relinquitur in te,
Aurea, Naturâ, tempora dante mihi.
Ostendat validis spectabilis exitus armis,
Nunc celebrem palmam fortior utra gerat.
Dixerat: ac ingens scutum cito protulit: illud
Terrificis signis, Ægidis instar erat.
Territa (Virtuti nihil insuperabile forti!)
In Scythiam subitis sors fugit acta rotis.
Lubrica nè Virtus videatur verba locuta,
Blandaq; promissis possit inesse fides,
Protinus è Nymphis, quæ tanta negotia nôrat,
Ad Jovis excelsum mittitur una thronum.
Jussa facit, soliumq; poli Clementia tangit,
(Nomen honoratæ Virginis illud erat!)

Est via, quâ superos cælestia templa petentes,
Lacteus astrifero circulus axe videt;
Hîc duo vasa Jovis pulchram stant antè tabernã,
Hoc tenet Ambrosiam: virus at illud habet.
Credere si fas est ornantibus omnia Musis,
Ex istis hominum vita peracta fluit.
Miscet Athlantiades potum nascentibus illinc,
Tempora quo sequitur dulcis, amara, dies.
Tunc quoq; quando Jovẽ Clementia mitis adiret,
Confudit dubijs mille venena cadis.
Fortè potens etiam tonitrů Saturnius astat,
Hos ad quẽ retulit Nympha benigna, sonos:
Alme parens, rerum qui nectis origine cursum,
Fulmina funestæ sortis iniqua vides.
Cũcta rotat fortuna rapax, huic supplicat orbis,
Virtutis medio pulvere lumen habet.
Da tandem videant felici sydere gentes,
Virtutem tenebris exeruisse caput.
RIEDGERVS Divâ, perdoctus in arte, DYNAS-
Claudit ubi cultũ, SLESIA CVLTA jugũ. (TA,
Qui postq; teneras vix est prognatus in auras,
Traxit & illustri nobilitate genus:
Illum cura mihi fuit indefessa tueri,
Nè subeat miseris, anxia fata, malis.
Tu quoq; Mercurio (memini!) mandata ferebas,
Promat ut Heroj, pocula fausta, novo.

Si

Si promissa valent, nunc da, quod sæpè petivi
En omni fuerat dignus honore diu.
Est mihi dilectus, pro thura cremantibus aris
Grata sub illius pectore templa colo.
Te monstrante viam, justis operatus & æquis,
Evolat aspectum laudibus antè tuum.
Annuit: & Stygium testatus Jupiter amnem.
Mitigat auspicio prosperiore diem.
Intereà Virtus meliores legerat annos,
Quos ornat niveis aurea lana togis.
Vndè relucescunt oracula prisca Sibyllæ,
Lætaq; sub tali Præsule, regna vident.
Ede triumphales, MYSTES CELEBERRIME, (plausus,
Gratantur meritis terra polusq; tuis.
Te tuus expectat populus, quid gaudia differs?
Quæso veni, Præsul ter venerande, veni.
Vota tibi reduci sacram solvuntur ad aram,
Aspicies celsis, fixa trophæa, tholis.
Posteritas laudum queat ut memor esse tuarum,
Efferat & manes, posthuma fama, tuos,
„ Felix, quem celebrant vivaci laude Camænæ,
„ Hunc quoq; defunctum vivere fama facit.

C. T. S. D.

